

Pitná voda - chlór, dusičnany, kovy

Velké a menší zlo

Američtí vědci nedávno zjistili, že pití chlórované vody se údajně podepisuje zvýšenými potraty žen i zvýšeným počtem novorozenců s rozštěpeným horním patrem. Severoameričané už více jak třicet let upozorňují, že chlór v pitné vodě sice lidé od roku 1908 povýšili na likvidátora nejrůznějších infekcí a bakterií, ale zároveň ho nechali vytvářet různé sloučeniny – trihalogenmetany. A tím zaměnili velké zlo za menší zlo. Z vázaného chlóru totiž v určitém typu znečištěné vody ve vodních nádržích např. po dlouhotrvajících deštích a následných splavech vzniká chloroform, dibromchlormetan, dibromchlormetan a další sloučeniny, údajně zvyšující riziko rakoviny jater, tlustého střeva, konečníku, ledvin i močového měchýře.

Jiným problémem vody (především lokálním) jsou dusičnany, jejich zvýšený výskyt se týká zejména obyvatel zemědělských měst. V zažívacím traktu člověka se totiž mění na dusitan a ty na karcinogenní nitrosaminy. Statisticky byl v důsledku jejich účinku prokázán zvýšený výskyt rakoviny jater, žaludku, tlustého střeva i močového měchýře.

K všudypřítomnému chloru v pitné vodě i k občasnému zvýšení dusičnanů je třeba připočítat jejich znásobený účinek vlivem někdy zvýšeného výskytu kadmia, rtuti, olova, arzenu, hliníku, mědi, manganu, chrómu a dalších kovů. Ty se v přírodě nerozpadají, ale často kontaminují vodu a významně urychlují procesy, které v organismu člověka začaly zmiňované dusičnany, případně chlór.

Otázkou zůstává, zda je možno se spolehnout na to, že výrobci pitné vody udrží chlór, dusičnany a těžké kovy v únosných – pro organismus člověka neškodných rozpětích. Odpověď zní: Dosud se jim to rozhodně ne vždy a ne všude podařilo.

Zastaralými vodovodními trubkami často proudí podezřele zbarvená tekutina

Vařením nezabavíme chlorovanou vodu karcinogenních trihalogénmetanů, tvrdí biochemici

Vodárny a hygienici kontrolují nejdůležitější ukazatele pitné vody při výstupu z vodáren. Třetina vody se však ztrácí v zastaralých vodovodních rozvodech a otázkou také zůstává, jaká tekutina se ve skutečnosti po transportu dostává ke spotřebiteli. Samozřejmě, nemusí být mimořádně kontaminovaná například herbicidy nebo pesticidy, ale je spolehlivým ochráncem před jejich účinky např. chlоровý zápach, který někdy ucítíme po otočení vodovodního kohoutku?

Pitná voda nezapáchá

„Nenapadne Vás někdy myšlenka, že do Vaší čajové konvice teče nedefinovatelně zbarvená polévka?“ odpovídá protiotázkou zakladatel klubu zdraví a harmonického života Aura v Bratislavě biochemik Sülvester Buček. „A máte při tom záruku, že skutečně jde o zdravotně neškodnou tekutinu, která člověku nanejvýš ani nechutná?“ Podle inženýra Bučka se mýlí každý, kdo tvrdí, že „chlоровý zápach“ patří ke kvalitní pitné vodě. Zápach vytvářejí sloučeniny chlóru. „Taktéž není pravda, že kvalita chlórované vody se vyřeší jejím převažením.“ zdůrazňuje. „Jen jí zbavíme případných bakterií a tvrdosti. Chlor se naopak často váže na organické sloučeniny a vytváří prokazatelné karcinogenní trihalogenmetany. Podle rozsáhlého výzkumu severoamerického odborníka doktora Morrisa se trvalé pití chlórované vody podílí na vzniku rakoviny močového

měchýře 9 procenty a rakoviny tlustého střeva až 18 procenty.“ Mnozí lidé též pociťují nevhodnost chlóru také subjektivně – lechtá je vysušená pokožka a trpí alergií po sprchování.

Drahá voda

Poněvadž výrobci vody mají minimální šance postarat se v současnosti o dopravu zaručeně vyhovující pitné vody – natolik chutné, jakou měli šanci pít naši dědové a pradědové – zůstávají spotřebitelovi dvě možnosti. Buď si ji bude kupovat a dopravovat jako balenou stolní vodu, nebo si obstará vodní filtr na úpravu vody přímo v domácnostech. „V prvním případě by musela čtyřčlenná rodina při spotřebě dvou litrů na hlavu ročně vynaložit od 25 do 30ti tisíc korun“ počítá S.Buček. „To však uvažujeme jen o vodě pitné ne na vaření. A už vůbec ne o těžkých nákupech či ekologickém aspektu, kdy by bylo třeba vyhazovat všechny ty umělé flašky a zatěžovat obaly již tak těžce zkoušené životní prostředí.“

Východiskem jsou filtry

V posledních letech byly na úpravu vody v domácnostech (školkách, školách, pohostinných zařízeních, na pracovištích) vyvinuté mnohé nové konstrukce filtračních zařízení. „Stojí od jednoduchých za několik stovek korun až po složitější za několik desítek tisíc.“ Doplnuje S.Buček. „Mají různou kvalitu a účinnost. Ideální jsou ty, které zachytávají chlórové sloučeniny, dusičnany a další škodlivé látky, přičemž jen částečně snižují tvrdost vody.“